Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20074

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i (CHEOPS), özellikle dil becerileri henüz geli?memi? veya sözel olarak ifade edemeyen küçük çocuklarda akut a?r?n?n de?erlendirilmesi amac?yla geli?tirilmi? davran??sal bir gözlem arac?d?r. Bu ölçek, cerrahi sonras? veya yo?un bak?m süreçlerinde ya?anan a?r?n?n ?iddetini ölçmede klinisyenlere yard?mc? olmay? hedefler. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 2020 y?l?nda Kurt, Seval ve Afacan taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, Türk kültürü ve diline uygunlu?unu ve psikometrik özelliklerini ortaya koymu?tur. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye'deki sa?l?k profesyonelleri taraf?ndan psikometrik aç?dan güvenilir bir araç olarak kullan?labilmesi için temel sa?lam??t?r.

Uyarlama çal??mas?, CHEOPS'un orijinal yap?s?n? koruyarak, çocuklar?n a?r?ya verdikleri fizyolojik ve davran??sal tepkileri nesnel bir ?ekilde puanlamay? amaçlam??t?r. Bu sayede, çocuk a?r?s? yönetimi süreçlerinin ki?iselle?tirilmesi ve etkinli?inin art?r?lmas? hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler

A?r? ölçümü, çocuk a?r?s?, davran??sal ölçek, CHEOPS, psikometri, uyarlama, postoperatif a?r?, akut a?r?.

Yazarlar

Aylin KURT, Merve SEVAL, Ceyda AFACAN

Amaç

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i'nin temel amac?, bebeklik döneminden okul öncesi döneme kadar olan çocuklarda (genellikle 1 ila 5 ya?) akut a?r?n?n ?iddetini davran??sal göstergeler arac?l???yla güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle hastane ortamlar?nda, prosedürel müdahaleler sonras? veya cerrahi operasyonlardan sonra çocuklar?n ya?ad??? rahats?zl?k düzeyini ölçmek için tasarlanm??t?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n amac? ise, ölçe?in orijinal psikometrik yap?s?n? Türk örnekleminde test etmek ve Türkiye'deki klinik uygulamalarda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Bu, hem?irelerin ve di?er sa?l?k profesyonellerinin çocuklar?n a?r? düzeylerini standart bir yöntemle takip etmelerine olanak tan?r.

Yap?

Ölçek, a?r?n?n davran??sal bile?enlerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temel al?r. CHEOPS, çocu?un a?r?ya verdi?i tepkileri alt? ana kategori alt?nda incelemektedir. Bu kategoriler, sözel

ARABPSYCHOLOGY.COM

ifadeler (a?lama, inleme), yüz ifadeleri, vücut hareketleri ve vücudun duru?u gibi gözlemlenebilir davran??sal tepkileri içerir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, çocu?un ya?ad??? a?r?n?n yo?unlu?unun d??a vurumudur. Her bir davran??sal göstergeye belirli bir puan aral??? atanarak toplam bir a?r? skoru elde edilir. Bu skor, çocu?un o anki a?r? düzeyini say?sal olarak ifade eder ve klinik müdahale gereklili?ini belirlemede kritik rol oynar.

Geçerlik

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i'nin Türkçe geçerlik çal??mas?, ölçe?in amaçlanan yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemeye odaklanm??t?r. Geçerlik analizleri, genellikle içerik geçerli?i, yap? geçerli?i ve e? zamanl? geçerlik yöntemlerini içerir.

Kurt ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in maddelerinin Türk kültürü ve klinik ortamlar?na uygunlu?u uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?, böylece içerik geçerli?i sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i için ise faktör analizi gibi istatistiksel yöntemler kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n korundu?u gösterilmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in zaman içinde ve farkl? gözlemciler aras?nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?i incelenmi?tir.

Güvenirlik analizleri kapsam?nda, ölçe?in iç tutarl?l??? (genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile) ve gözlemciler aras? güvenirlik (Inter-rater Reliability) de?erlendirilmi?tir. Bu analizler, CHEOPS'un Türk çocuk popülasyonunda a?r? de?erlendirmesi için yüksek düzeyde güvenilir bir araç oldu?unu do?rulam??t?r. Spesifik güvenirlik katsay?lar?, Kurt et al. (2020) referans?nda detayl? olarak sunulmu?tur.

Faktör Analizi

CHEOPS, genellikle unidimensional (tek boyutlu) bir ölçek olarak kabul edilir, yani tek bir "a?r? ?iddeti" yap?s?n? ölçer. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizi yöntemleri (Ke?fedici veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r.

Bu analizler, alt? davran??sal göstergenin (a?lama, yüz ifadesi, sözel ifade, gövde, bacaklar ve kollar) tek bir ana faktör alt?nda topland???n? ve bu faktörün çocuklardaki akut a?r?y? temsil etti?ini göstermi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir kan?t?n? olu?turmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: Davran??sal Gözlem Ölçe?i. Gözlemci taraf?ndan puanlan?r.

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Çocuklar

Age Group: Genellikle 1 ya? ile 5 ya? aras? (Okul Öncesi Dönem)

Population Details: Akut a?r? ya?ayan, özellikle postoperatif veya prosedürel a?r? de?erlendirmesi gerektiren hastane yat??? olan çocuklar.

Test Methodology: 6 davran??sal kategorinin her biri için gözlem sonucu 0, 1 veya 2 puan verilmesiyle toplam skor elde edilir. Yüksek skorlar daha yüksek a?r? düzeyini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk sa?l???, hem?irelik, a?r? de?erlendirmesi, davran??sal göstergeler, Kurt Seval Afacan 2020, CHEOPS adaptasyonu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: aylinkurt67@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili makalede belirtilmi?tir (Koç Üniversitesi Hem?irelikte E?itim ve Ara?t?rma Dergisi, 2020).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirme y?l? 1980'lerin sonu olmakla birlikte, Türkçe uyarlama ve geçerlik-güvenirlik çal??mas? 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Aylin KURT ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: aylinkurt67@gmail.com.

Uyarlama çal??mas?n?n tam metnine ve detaylar?na a?a??daki kaynaklar arac?l???yla ula??labilir. Orijinal PDF dosyas? bu adresten indirilebilir: dogu-ontario-cocuk-hastanesi-agri-olcegi-toad.pdf.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kurt, A., Seval, M., ve Afacan, C. (2020). Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Koç Üniversitesi Hem?irelikte E?itim ve Ara?t?rma Dergisi, 17* (1), 9-16. doi: 10.5222/HEAD.2020.009
Makalenin çevrimiçi eri?im linki: app.trdizin.gov.tr

Do?u Ontario Çocuk Hastanesi A?r? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The original scale items were not provided in the source content for this entry. The scale consists of six behavioral categories: Crying, Facial Expression, Verbalization, Torso, Legs, and Arms, each scored on a 0-2 or 1-3 point system depending on the specific behavior observed. Detailed scoring guidelines and items can be found within the full text of the referenced adaptation study (Kurt, Seval, & Afacan, 2020).

ARABPSYCHOLOGY.COM